

Vereniging van motorisch gehandicapten en hun ouders

Bezwaren van de BOSK bij Passend Onderwijs

reactie bij de brief 'Naar passend onderwijs' die de Minister op 31 januari 2011 naar Tweede Kamer heeft gestuurd

Op 31 januari 2011 heeft de Minister de beleidsbrief 'Naar passend onderwijs' aan de Tweede Kamer gestuurd. In de brief worden de beleidvoornemens geformuleerd over het wettelijk kader Passend onderwijs. Ook geeft zij in deze brief aan hoe het kabinet € 300 miljoen op het zorgbudget wil bezuinigen. Voor wat betreft de bezuinigingsplannen kunnen we kort zijn: te gek voor woorden, niet bezuinigen op zorgleerlingen! Voor wat betreft de beleidvoornemens, moeten we helaas vaststellen dat ze voor onze ouders nauwelijks verbeteringen zijn. Erger nog, als we de voornemens leggen naast onze in 2009 geformuleerde minimale eisen (criteria) dan kunnen we niet anders dan vaststellen dat ze voor ons zelfs een verslechtering inhouden want:

- het begrip 'zorgplicht' wordt niet concreet gemaakt, dus is er geen houvast voor ouders;
- er zijn geen garanties dat de zorgmiddelen voor de directe zorg moeten worden ingezet;
- de positie van ouders wordt verzwakt in plaats van verder versterkt;
- er wordt niet voorzien in een onafhankelijke ondersteuning en bemiddeling voor ouders;
- plaatsing op de voorkeurschool van ouders is uiteindelijk een zaak van de school (scholen);
- er wordt niets gezegd over feitelijke invloed van ouders op het beleid van het samenwerkingsverband en ondersteuning van hen hierbij.

Daarom dringen wij er bij de Tweede Kamer op aan om eens vanuit onze, alleszins redelijke, criteria het voorstel van de Minister te bekijken! En de Minister verzoeken wij indringend haar huiswerk nog eens stevig over te doen en daarbij de ouders dan niet nog een keer te vergeten!

Hoe BOSK-leden aankijken tegen 'Passend Onderwijs'

Weliswaar heeft de BOSK niet om deze stelselherziening gevraagd, wel heeft zij in 2008 binnen haar achterban gepeild hoe ouders aankijken tegen 'Passend Onderwijs'. Het rapport van de peiling heeft zij breed verspreid o.m. binnen de Tweede Kamer en is via haar website te downloaden

(http://www.bosk.nl/files_content/onderwijs/downloads/rapport%20onderzoek%20Passend%20Onderwijs.pdf)

Beoordelingscriteria afgezet tegen de beleidvoornemens

Mede met behulp van deze informatie heeft zij in 2009 samen met collega-organisaties¹ in 2009 een aantal criteria geformuleerd voor de beoordeling van het voorstel waarmee de Minister zou komen. Nu is het zover. Hieronder bekijken we in hoeverre onze criteria, onze minimum-eisen, terug te vinden zijn in de brief.

<i>Wat waren onze in 2009 geformuleerde beoordelingscriteria?</i>	<i>Wat vinden wij hierover in de beleidsbrief terug?</i>
In de wetstekst en/of preambule moet de zorgplicht zo concreet mogelijk gedefinieerd zijn.	Van een echte definiëring is geen sprake, alleen worden er wat formele, algemene zaken geregeld: • Scholen moeten leerlingen die zich bij hen aanmelden 'een zo veel mogelijk passende onderwijsplek' bieden op de eigen 'of op een andere school'. • Ook mogen leerlingen niet langer 'geweigerd'

Wat waren onze in 2009 geformuleerde beoordelingscriteria?	Wat vinden wij hierover in de beleidsbrief terug?
	of verwijderd worden vanwege hun extra ondersteuningsbehoefte' behalve als er 'een plek op een andere school gevonden is.' • 'Om de zorgplicht mogelijk te maken, moet het proces van aanmelden en toelaten in de wet worden geregeld.'
Bij wet is vastgelegd dat de zorgmiddelen (= al het geld voor wsns, wec, lwoo, pro, dyslexie, autisme, hulpmiddelen) zijn geoormerkt en op alle niveaus verantwoord moeten worden (regio, bestuur, kind). Er zijn afdoende garanties dat de zorgmiddelen voor directe zorg worden ingezet.	Nergens is te lezen dat de zorgmiddelen geoormerkt zijn voor de directe zorg. Wel wordt voorgeschreven dat elk samenwerkingsverband een zorgplan moet opstellen waarin o.m. 'transparante' afspraken worden vastgelegd over 'de verdeling en besteding van zorgmiddelen'. Daarbij wordt waarschuwend opgemerkt dat scholen zelf 'de kosten dragen van meer bureaucratie' en dat zij eventuele tekorten 'uit hun eigen reguliere bekostiging moeten putten.' Verantwoording over dit inzet van middelen wordt alleen geregeld door de inspectie het toezicht hierop te geven.
In de wetstekst staat eenduidig beschreven wat geregeld moet worden om de ouderpositie zowel op individueel als op collectief niveau te versterken. Voor alle kinderen die speciale (onderwijs)zorg nodig hebben, is een handelingsplan vereist. Bij de totstandkoming en evaluatie daarvan worden de ouders betrokken. Ouders van kinderen met een indicatie voor extra ondersteuning moeten instemmen met de inzet van de zorgmiddelen op het niveau van hun kind via het handelingsplan, de evaluatie en de aanpassing daarvan.	De invloed van ouders op het niveau van hun kind blijft beperkt tot overleg: • Uitgangspunt is weliswaar dat 'een kind zo veel mogelijk wordt geplaatst op de school van de eerste voorkeur van de ouders' maar de school waar ouders hun kind hebben aangemeld kan toch toelating regelen op een andere school en daarmee aan de zorgplicht voldoen. Het enige dat ouders dan nog rest is 'bezwaar aantekenen bij de school' volgens de huidige wetgeving. Het bestuur van de betreffende school moet dan binnen 4 weken een besluit nemen over het bezwaar, na 'in gesprek met de ouders' te zijn geweest. • 'Na overleg met de ouders' kan een school een leerling overplaatsen naar een andere school, dus ook als ouders dat geen goed idee vinden. Ook dan blijft er voor ouders alleen de bestaande bezwaarmogelijkheid. • Het handelingsplan wordt afgeschaft en vervangen door het 'ontwikkelingsperspectief'. Niet alleen bevat dit veel minder dan het handelingsplan zoals we dat tot nu toe kennen, maar ook de inbreng van ouders wordt formeel beperkt: voor de vaststelling is alleen maar 'overleg met de ouders' nodig. • Over betrokkenheid van de ouders bij de voortgang wordt alleen gezegd dat met de ouders 'periodiek overleg' moet plaatsvinden over 'de vorderingen en de begeleiding.' En dat ouders bij ontevredenheid over 'de uit-

Wat waren onze in 2009 geformuleerde beoordelingscriteria?	Wat vinden wij hierover in de beleidsbrief terug?
	voering van het onderwijs' terecht kunnen bij de al bestaande 'klachtencommissie van de school'.
Wettelijk is geregeld dat een kind wordt toegelaten tot de school van keuze. Alleen zeer goed beargumenteerd en alleen na onafhankelijke bemiddeling kan hiervan worden afgeweken. Er zijn zeer strikte voorwaarden voor het niet-toelaten tot de school van eigen keuze.	Er worden geen strikte voorwaarden verbonden aan het eventueel niet-toelaten. Ook in dat geval niets over onafhankelijke bemiddeling. Voor ouders rest slechts de mogelijkheid van <i>bezwaar aantekenen bij het schoolbestuur</i> . Zie verder hierboven.
Wettelijk is vastgelegd dat de toewijzing van zorgmiddelen op kindniveau in elk geval transparant en objectief gebeurt en dat er een onafhankelijke bezwaar- en beroepsmogelijkheid is.	In het zorgplan van het samenwerkingsverband moeten de procedure en criteria worden vastgelegd over 'verdeling en besteding van zorgmiddelen' en over 'de toewijzing van ondersteuning'. Weliswaar wordt expliciet gesteld dat deze 'transparant' moeten zijn, maar verder wordt <i>de invulling overgelaten aan het samenwerkingsverband</i> . Voor bezwaar en beroep blijven de <i>huidige, niet toereikende regelingen</i> van kracht.
Ouders van kinderen met beperkingen moeten de keuze houden tussen een reguliere én een speciale school.	Weliswaar kunnen ouders hun kind aanmelden bij de school van keuze, ook rechtstreeks bij een speciale school. <i>Feitelijk is de toelating echter afhankelijk van het beleid van een samenwerkingsverband</i> . Niet alleen hebben ouders als het er op aan komt, weinig te zeggen, ook kunnen er grote verschillen in ons land ontstaan. Zie verder boven.
Er is voorzien in een adequate individuele ondersteuning: onafhankelijk, deskundig, laagdrempelig.	Niets hierover in deze beleidsbrief (in tegenstelling tot een eerdere brief).
Kwalitatief goed onderwijs voor onze kinderen is verzekerd als: • voor leerlingen wordt gewerkt aan kerndoelen en een startkwalificatie; • voor de groep leerlingen voor wie andere doelen passender zijn, er in samenwerking met de ouders een plan wordt opgesteld voor het ontwikkelen van competenties en een alternatieve startkwalificatie voor maatschappelijke participatie en waarbij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling voorop staan; • leerlijnen in de achtereenvolgende onderwijsvormen goed worden doorlopen; • het kunnen aanpassen van het onderwijs voor leerlingen voor wie dat nodig is en het kunnen en willen omgaan met verschillen, structureel deel uitmaakt van het opleidingsprogramma voor leraren; • alles wat noodzakelijk is om alle leerlingen goed onderwijs te kunnen geven, zoals onderwijssteuning, begelei-	In deze (en eerdere) beleidsbrief wordt aan versterking van de kwaliteit redelijk aandacht geschonken behalve... het beschikbaar stellen van voldoende middelen, erger nog: er wordt een flinke bezuiniging doorgevoerd!

Wat waren onze in 2009 geformuleerde beoordelingscriteria?	Wat vinden wij hierover in de beleidsbrief terug?
ding, hulpmiddelen, verzorging, verpleging, en op alle niveaus op transparante wijze worden verantwoord (regio, bestuur, school, kind) beschikbaar is; • er afdoende garanties zijn dat de zorgmiddelen voor directe zorg worden ingezet en dus niet voor allerlei 'structuurzaken' • er voldoende zorgmiddelen beschikbaar zijn om de kwaliteit centraal te stellen.	
Invloed van ouders op het regionaal beleid Passend Onderwijs, inclusief de kwaliteit van onderwijs en zorg en de inzet van zorgmiddelen, is verzekerd door: a. het wettelijk vastleggen van deze feitelijke invloed; b. het bieden van professionele ondersteuning en middelen aan deze ouders; c. de samenstelling van de oudervertegenwoordigingen te binden aan regels zodat deze representatief is; d. een regeling voor het geval er in een regio nog niet kan worden voorzien in een representatieve oudervertegenwoordiging; e. het mogelijk maken van een rol voor ouderorganisaties.	Het samenwerkingsverband regelt het gehele passend onderwijs binnen een regio. Wat de invloed van de ouders (en ook van de docenten) hierbij is, blijft erg vaag en lijkt tot inspraak beperkt te blijven. Er wordt alleen gezegd: 'Geborgd zal worden dat ook ouders en personeel <i>inspraak</i> hebben bij de beslissingen die in het samenwerkingsverband worden genomen.'

Samenvattend

Nagenoeg alles wat wij hoopten terug te vinden in de beleidsbrief, hebben wij er niet in aange troffen! En dan hebben wij hierboven nog niet eens alles opgenomen. Dus

- **Tweede Kamer: bekijk ook eens vanuit onze alleszins redelijke criteria het voorstel van de Minister!**
- **Minister: maak uw huiswerk nog maar eens over, want u bent de ouders bijna helemaal vergeten!**

BOSK Utrecht, 3 maart 2011 (BB)

ⁱ CG-Raad, Platform VG en Balans